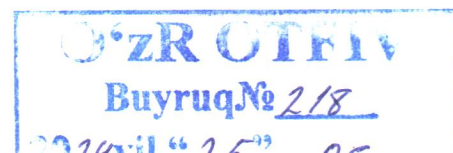


**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI**  
**OLIY TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

*60721100 – Neft va gaz ishi bakalavriat ta‘lim yo‘nalishining*

*MALAKA TALABI*

Toshkent-2024



**ISHLAB CHIQILGAN VA KIRITILGAN:**

Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti  
“O‘zLITIneftgaz” AJ

**TASDIQLANGAN VA AMALGA KIRITILGAN:**

O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligining  
2024-yil “25” 06 dagi 218 – sonli buyrug‘i bilan.

**JORIY ETILGAN:**

O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi.

Mazkur Malaka talablari “Oliy ta’limning davlat ta’lim standarti. Asosiy qoidalar”, “Oliy ta’limning davlat ta’lim standarti. Oliy ta’lim yo’nalishlari va mutaxassisliklari klassifikatori”, O‘zbekiston Respublikasi Milliy va tarmoq malaka doiralari (ramkasi), kasbiy standartlar va kadrlar buyurtmachilari takliflariga muvofiq ishlab chiqilgan va rasmiy me’yoriy-uslubiy hujjat hisoblanadi.

O‘zbekiston Respublikasi hududida Malaka talablarini rasmiy chop etish huquqi O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligiga tegishlidir.

## MUNDARIJA

T/r		bet
1.	<b>Umumiy tavsifi</b> .....	4
1.1.	Qo‘llanish sohasi .....	4
1.1.1.	Malaka talabining qo‘llanilishi.....	4
1.1.2.	Malaka talablarining asosiy foydalanuvchilari .....	4
1.2.	Kasbiy faoliyatlarining tavsifi.....	4
1.2.1.	Kasbiy faoliyatining sohalari.....	4
1.2.2.	Kasbiy faoliyatlarining obyektlari.....	4
1.2.3.	Kasbiy faoliyatlarining turlari .....	5
1.2.4.	Kasbiy vazifalari.....	5
2.	<b>Kasbiy kompetensiyalariga qo‘yiladigan talablar</b> .....	6
3.	<b>Amaliyotlarga qo‘yiladigan talablar</b> .....	7
4.	<b>Fanlar katalogining tuzilishi</b> .....	8
	<b>Bibliografik ma’lumotlar</b> .....	10
	<b>Kelishuv varag‘i</b> .....	11

## **1. Umumiy tavsifi**

60721100 – Neft va gaz ishi ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar tayyorlash kunduzgi va sirtqi ta’lim shakllarida amalga oshiriladi. Kunduzgi ta’limda bakalavriat dasturining me‘yoriy muddati 4 yil.

### **1.1. Qo‘llanish sohasi**

#### **1.1.1. Malaka talabining qo‘llanilishi.**

Malaka talablari 60721100 – Neft va gaz ishi ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha bakalavrlar tayyorlovchi barcha oliy ta’lim muassasalari uchun talablar majmuyini ifodalaydi.

#### **1.1.2. Malaka talablarining asosiy foydalanuvchilari:**

Mazkur ta’lim yo‘nalishi bo‘yicha malaka talablari, o‘quv reja va o‘quv dasturlarini ishlab chiqish va yangilash, ular asosida o‘quv jarayonini samarali amalga oshirish uchun mas’ul hamda o‘z vakolat doirasida bitiruvchilarning tayyorgarlik darajasiga javob beradigan oliy ta’lim muassasalarining boshqaruv xodimlari (rektor, prorektorlar, o‘quv bo‘limi boshlig‘i, dekanlar va kafedra mudirlari) va professor-o‘qituvchilari;

ta’lim yo‘nalishining o‘quv rejasi va o‘quv dasturlarini o‘zlashtiruvchi oliy ta’lim muassasasining talabalari;

bakalavriat bitiruvchilarining tayyorgarlik darajasini baholashni amalga oshiruvchi Davlat attestatsiya komissiyalari;

ta’limni boshqarish bo‘yicha vakolatli davlat organlari;

oliy ta’lim muassasalarini moliyalashtirishni ta’minlovchi organlar;

oliy ta’lim tizimini akkreditatsiya va sifatini nazorat qiluvchi vakolatli davlat organlari;

kadrlar buyurtmachilari va ish beruvchi tashkilot va korxonalar;

oliy ta’lim muassasalariga o‘qishga kirayotgan abituriyentlar, ularning ota-onalari va boshqa manfaatdor shaxslar.

### **1.2. Kasbiy faoliyatlarining tavsifi.**

#### **1.2.1. Kasbiy faoliyatining sohalari.**

yer qa’rida neft va gazning yotish holatlarini o‘rganish, neft va gaz konlarini oqilona o‘zlashtirish, quduqlarni burg‘ilash va konni ishlatish jarayonlarini geologo-geofizik nazorati, zaxiralarini hisoblash neft va gaz konlarining mahsuldorligini oshirish texnologiyalari, neft va gaz konlaridan samarali foydalanish, magistral quvur transport tizimlarini qurish va ulardan foydalanish kabi soha istiqbolini belgilashga, kasbiy ko‘nikma, mutasaddilik qobiliyatiga yo‘naltirilgan inson faoliyatining vositalari, usullari, metodlari va uslublarining majmuasini qamrab oladi.

### **1.2.2. Kasbiy faoliyatlarining obyektlari.**

Davlat va nodavlat tashkilot, korxonalar va muassasalar, kompaniyalar (firmalar), ishlab chiqarish birlashmalari va soha korxonalarida tog‘ muhandisi.

60721100 – Neft va gaz ishi bakalavriat ta’lim yo’nalishi bo‘yicha bitiruvchilar pedagogik qayta tayyorlashdan o‘tgan taqdirda, professional ta’lim muassasalarida ta’limning vakolatli boshqaruv organlari tomonidan aniqlanadigan umumkasbiy va ixtisoslik fanlarini o‘qitish bo‘yicha pedagogik faoliyati bilan shug‘ullanish huquqiga ega bo‘ladi.

### **1.2.3. Kasbiy faoliyatlarining turlari:**

- *ilmiy-tadqiqot;*
- *tashkiliy-boshqaruv;*
- *ishlab chiqarish-texnologik;*
- *axborot-tahliliy faoliyat;*

### **1.2.4. Kasbiy vazifalari.**

60721100 – Neft va gaz ishi ta’lim yo’nalishi bo‘yicha Milliy malaka ramkasining 6-malaka darajasi hamda bakalavr kasbiy faoliyatlarining sohalari, obyektlari va turlariga muvofiq, bakalavriat bitiruvchisi quyidagi kasbiy vazifalarni samarali bajarishga qodir bo‘lishi lozim:

#### **Ilmiy-tadqiqot faoliyatida:**

respublika va xorijda chop etilgan neft va gazga oid ilmiy-texnik axborotlarning ilmiy manbalarini o‘rganish;

soha bo‘yicha ilmiy-tadqiqot ishlarini bajarishda bevosita ishtirok etish;

mavzu (topshiriq) bo‘yicha ilmiy-texnikaviy ma’lumotlarni yig‘ish, ishlov berish, tahlil qilish va olingan ma’lumotlarni tizimlashtirishda ishtirok etish;

ilmiy-tadqiqot natijalarini va ishlanmalarni amaliyotga tatbiq etishda ishtirok etish.

amaliy faoliyatda zamonaviy axborot texnologiyalari, kompyuter texnikasi va kommunikatsion vositalaridan foydalanish;

neft va gaz konlarini ishlash va ishlatishni loyihalash, neft va gaz konlarini ishlashini tahlil etish, ta’minlangan quduqlarni sinash va o‘zlashtirishni loyihalash, neft va gaz qazib chiqarish jarayonini loyihalashtirish va loyihalashtirishda informasion texnologik, neftbazalar, neft mahsuloti omborlarini loyihalash va ishlatish muammolarni tahlil qila olish;

neft va gaz qatlamlarini fizik parametrlarini aniqlash bo‘yicha tajriba va sinovlarni o‘tkazishda zamonaviy texnologik jarayonlarni qo‘llash;

ilmiy asoslangan tizimlarni tavsiya etish va foydalanish;

bo‘yicha texnologik yechimlarni ishlab chiqish.

#### **Tashkiliy-boshqaruv faoliyatida:**

neft va gaz quduqlarini ishlatishdagi asoratlarni bartaraf etish, neft va gaz quduqlarini joriy va kapital ta’minlash texnologiyalari, quduqlarni ishlatishning texnologik rejimini hisoblash, neft va gaz quduqlarining mahsuldorligini boshqarish,

mahsuldor qatlamlarga ta’sir etish texnologiyalari, qatlamlarning neft va gaz bera olishligini oshirish texnologiyalari, qazib olingan neft va gazni yer ustida tayyorlash choralari ko’rish;

neft va gaz strukturalarini burg’ilashga tayyorlash, geologo-texnik naryadlarni ishlab chiqish, burg’ulash, qazib olish va yig’ish hamda magistral quvurlar orqali istemolchiga etkazishni bilish va ishda qo’llash

zamonaviy axborot texnologiyalar tizimidan foydalanish bilan bog’liq bo’lgan ishlab chiqarish jarayonlari monitoringi va sifatini baholash uslublari hamda mexanizmlarini ishlab chiqish;

kasbga oid muammolarning yechimlarini amaliyotga tatbiq etish;

birlamchi ishlab chiqarish bo’g’in ishini tashkil qilish va uni boshqarish;

bajarayotgan faoliyati bo’yicha ish rejasini tuzish va uni bajarish, nazorat qilish va amalga oshirgan ishining natijalarini baholash.

### **Ishlab chiqarish-texnologik faoliyatida:**

neft va gaz konlarini ishlash va ishlatishni loyihalash, neft va gaz konlarini ishlashini tahlil etish, ta’mirlangan quduqlarni sinash va o’zlashtirishni loyihalash, neft va gaz qazib chiqarish jarayonini loyihalashtirish va loyihalashtirishda informasion texnologiyalardan foydalanish;

geologo-texnik loyihalarni tizimli yondoshuv asosida avtomatlashtirilgan ravishda ishlab chiqish;

burg’ilash jarayonini texnika va texnologiyasini mekammal bilish;

neft va gaz qazib olish jarayonlarini turli loyihalarini nazoratini, neft qazib olish, tayyorlash, uzatish taqsimlash va iste’mol qilish jarayonlarini, neft va gaz qazib chiqarish tizimida ishlatiladigan jihozlar va ularning konstruksiyalarini, neft va gaz qatlamlarini fizik parametrlarini aniqlash bo’yicha tajriba va sinovlarni o’tkazish;

magistral quvur-transport tizimlarini qurish va ulardan foydalanish, neft va gaz quvurlari, rezervuarlarni texnik diagnostikasi va ularni ta’mirlash, gazni saqlash obektlarini loyihalash, qurish va ishlatish;

loyihaviy va dasturiy hujjatlarni ishlab chiqish;

amaliyotda axborot texnologiyalarning xalqaro va kasbiy standartlarini, zamonaviy uslublarini, instrumental va hisoblash vositalarini tayyorgarlik ixtisosligiga mos ravishda qo’llash.

### **Axborot-tahliliy faoliyatida:**

loyihalar samaradorligini baholash;

axborot-tahlil faoliyati natijalari bo’yicha hisobot tayyorlash;

boshqaruv qarorlarining samaradorligini baholash.

## **2. Kasbiy kompetensiyalariga qo’yiladigan talablar.**

kasbiy faoliyatda tabiiy fanlarning asosiy qonunlaridan foydalana olishi, matematik tahlil va modellashtirish, nazariy va eksperimental tadqiqotlar usullarini qo’llay olishi;

og‘zaki va yozma shaklda davlat tili qoida va meyorlariga amal qilgan holda fikr, mulohaza, g‘oya, taklif, ta’rif va xulosalarni mantiqiy, to‘g‘ri, asosli va aniq bayon etish hamda ifodalay olishi;

xorijiy tillardan birida kasbiy faoliyatiga oid hujjatlar va ishlar mohiyatini tushunish va kasbiy faoliyati uchun yetarli darajada undan foydalana olishi;

olingan kasbiy tajribani tanqidiy ko‘rib chiqish, o‘z-o‘zini rivojlantirish, malaka oshirish va o‘z kasbiy faoliyatining turi hamda xarakterini o‘zgartirishga qodir bo‘lishi;

ish joyidagi potensial xavflarni yaxshi tushunishi va yuzaga kelishi mumkin bo‘lgan baxtsiz hodisalarning oldini ola bilishi;

axborotlarni yig‘ish, saqlash, qayta ishlash va ulardan foydalanish usullarini bilish va faoliyatida mustaqil asoslangan qarorlar qabul qila olishi;

neft va gaz konlarini oqilona loyihalashtirish, neft va gaz quduqlarini o‘zlashtirishdagi ishchi parametrlarini aniqlash bo‘yicha sinovlarni o‘tkazish, neft va gaz qazib olish jarayonlari jihozlari va qurilmalaridan foydalanish loyihasini tizimli yondoshuv asosida avtomatlashtirilgan ravishda ishlab chiqish, Nasos va kompressor stanstiyalarini qurish va ishlatish ko‘nikmasiga ega bo‘lishi;

neft va gaz konlaridagi qurilmalarning ishchi parametrlarini aniqlash bo‘yicha sinovlarni o‘tkazishni, neft va gaz sanoati tizimida resurslardan oqilona foydalanish bo‘yicha tadbirlarni ishlab chiqishni tadqiq eta olishi;

neft va gaz quduqlarini burg‘ilash va ishlatishdagi jarayonlarni boshqarish, maromiga yetkazish va o‘zlashtirish, neftebazalar, neft mahsuloti omborlarini magistral quvur transport tizimlarini qurish va ulardan foydalanish ko‘nikmalariga ega bo‘lish;

neft va gaz konlari mashina va jihozlarini montaj qilish, sozlash, sinash va foydalanishga topshirish qoidalari va texnologiyasini bilish;

neft va gaz quduqlarini kapital ta’mirlash va ularning va qoldiq resursini baholash ko‘nikmalariga ega bo‘lishi kerak.

### **3. Amaliyotlarga qo‘yiladigan talablar.**

Malakaviy amaliyot – umumkasbiy va ixtisoslik fanlaridan nazariy bilimlarni mustahkamlash va amaliy (ishlab chiqarish) jarayonlari bilan uyg‘unlashtirish, tegishli amaliy ko‘nikmalar, kompetensiyalar va malakalarni shakllantirishga qaratiladi. Ta’lim yo’nalishi bo‘yicha quyidagi amaliyotlar o‘tkaziladi: o‘quv tanishuv amaliyoti; ishlab chiqarish amaliyoti; bitiruv oldi amaliyoti. Ta’lim yo’nalishi bo‘yicha ikkinchi bosqich to‘rtinchi semestrda 2 haftalik, uchunchi bosqich oltinchi semestrda 4 haftalik va to‘rtinchi bosqichning sakkizinchi semestrda 15 haftalik uzluksiz malakaviy amaliyotlar o‘tkaziladi

### **4. Dual ta’lim bo‘yicha o‘qitishga qo‘yiladigan talablar.**

*Talabalar o‘quv jarayoni davomida dual ta’lim olish imkoniyatlari va majburiyatlari batafsil yoritiladi*

**5. Fanlar katalogining tuzilishi:**

T.r.	Fanning malakaviy kodi	O’quv fanlari, bloklar va faoliyat turlari	Umumiy yuklamaning hajmi, soatlarda	Kredit miqdori	Semestri
<b>1.00</b>		<b>Umumiy Majburiy fanlar</b>			
1.01	O’RT1104	O’zbek (rus) tili	120	4	1
1.02	DIN1204	Dinshunoslik	120	4	2
1.03	KIM1104	Kimyo	120	4	1
1.04	XT11308	Xorijiy til	240	8	1,3
1.05	FIZ11210	Fizika	300	10	1,2
1.06	OM112314	Oliy matematika	420	14	1,2,3
1.07	O’EYT1104	O’zbekistonning eng yangi tarixi	120	4	1
1.08	TTAT1204	Texnik tizimlarda axborot texnologiyalari	120	4	2
1.09	MKG1204	Muhandislik va kompyuter grafikasi	120	4	2
1.10	MS1304	Metrologiya va standartlashtirish	120	4	3
1.11	SIM1504	Soha iqtisodiyoti va menejmenti	120	4	5
1.12	FAL1604	Falsafa	120	4	6
1.13	EKO1604	Ekologiya	120	4	6
1.14	HFX1704	Hayot faoliyati xavfsizligi	120	4	7
1.15	NGG1104	Neft va gaz geologiyasi	120	4	1
1.16	GEOD1204	Geodeziya	120	4	2
1.17	NGIA1304	Neft va gaz ishi asoslari	120	4	3
1.18	UYEOG13410	Umumiy va yer osti gidravlikasi	300	10	3,4
1.19	NGQB1404	Neft va gaz quduqlarini burg’ulash	180	6	4
1.20	GYEOSI1704	Gazni yer ostida saqlash va ishlatish	120	4	7
<b>Neft va gaz konlarini ishga tushirish va ulardan foydalanish bo’yicha majburiy fanlar</b>					
1.21	NGKG13410	Neft va gaz kon geologiyasi	300	10	3,4
1.22	NGQF14508	Neft va gaz qatlam fizikasi	240	8	4,5
1.23	GGKKI15609	Gaz, gazkondensat konlarini ishlatish	270	9	5,6
1.24	KNGSYTU16708	Konlarda neft, gaz, suvni yig’ish, tayyorlash va uzatish	240	8	6,7
1.25	NGQOTT16708	Neft va gaz qazib olish texnika va texnologiyasi	240	8	6,7
2.00		<b>Tanlov fanlari</b>	<b>1590</b>	<b>53</b>	<b>2-7</b>
2.00		<i>Tanlov fanlari</i>	<i>1590</i>	<i>53</i>	<i>2-7</i>
Kvalifikatsiya		Tog’ muhandisi (Neft va gaz konlarini ishga tushirish va ulardan foydalanish bo’yicha)			
<b>Neftgaz kon geologiyasi bo’yicha majburiy fanlar</b>					
1.21	O’NGKSG13410	O’zbekiston neft va gaz konlari va strukturalar geologiyasi	300	10	3,4
1.22	NGKLTS14508	Neft va gaz komplekslari: litologiya va tabiiy saqlagichlar	240	8	4,5
1.23	NGKGG15609	Neftgaz kon geologiyasi va gidrogeologiyasi	270	9	5,6
1.24	IRQLRH16708	Izlov va razvedka quduqlarini loyihalash va resurslarni hisoblash	240	8	6,7
1.25	NGQOTT16708	Neft va gaz qazib olish texnika va texnologiyasi	240	8	6,7
2.00		<b>Tanlov fanlari</b>	<b>1590</b>	<b>53</b>	<b>2-7</b>
2.00		<i>Tanlov fanlari</i>	<i>1590</i>	<i>53</i>	<i>2-7</i>
Kvalifikatsiya		Tog’ muhandisi (Neftgaz kon geologi bo’yicha)			



<b>Neft va gaz quduqlarini burg'ilash bo'yicha majburiy fanlar</b>					
1.21	BTQ13410	Burg'ilash va tamponaj qorishmalari	300	10	3,4
1.22	BMM14508	Burg'ilash mashina va mexanizmlari	240	8	4,5
1.23	NGQT15609	Neft va gaz quduqlarni tugallash	270	9	5,6
1.24	MQOQO'16708	Mahsuldor qatlamlarni ochish va quduqlarni o'zlashtirish	240	8	6,7
1.25	NGQBT16708	Neft va gaz quduqlarini burg'ilash texnologiyasi	240	8	6,7
<b>2.00</b>		<b>Tanlov fanlari</b>	<b>1590</b>	<b>53</b>	<b>2-7</b>
2.00		<i>Tanlov fanlari</i>	1590	53	2-7
Kvalifikatsiya		Tog' muhandisi (Neft va gaz quduqlarini burg'ilash bo'yicha)			
<b>Magistral quvur tizimi, neftbaza va neft-gazni saqlash, tashish, inshootlarini loyihalash va ishlatish bo'yicha majburiy fanlar</b>					
1.21	NGMKF13410	Neft-gaz mahsulotlari kimyosi va fizikasi	300	10	3,4
1.22	NNMGTS14508	Neft, neft mahsulotlari va gazlarni tashih va saqlash	240	8	4,5
1.23	NBYOQSHOLI 15609	Neftbazalar, yoqilg'i quyish shahobchalari va omborlarini loyihalash va ishlatish	270	9	5,6
1.24	NGMX 16708	Neft va gaz mahsulotlarini ximmutologiyasi	240	8	6,7
1.25	MNGQGSOLI1 6708	Magistral neft va gaz quvurlari, gazni saqlash obyektlarini loyihalashtirish va ishlatish	240	8	6,7
<b>2.00</b>		<b>Tanlov fanlari</b>	<b>1590</b>	<b>53</b>	<b>2-7</b>
2.00		<i>Tanlov fanlari</i>	1590	53	2-7
Kvalifikatsiya		Muhandis-texnolog (Neft va gaz quvurlari, baza va omborlarini bo'yicha)			
		<b>Jami:</b>	<b>6120</b>	<b>204</b>	
	MA246836	Malakaviy amaliyot	<b>1080</b>	<b>36</b>	<b>(4,6,8)</b>
		<b>Jami:</b>	<b>1080</b>	<b>36</b>	
		<b>HAMMASI</b>	<b>7200</b>	<b>240</b>	

## Bibliografik ma'lumotlar

UDK: 002:651.1/7

Guruh T 55

OKS 01.040.01

---

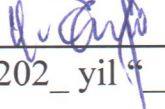
### **Tayanch so'zlar:**

Kasbiy faoliyat turi, ta'lim yo'nalishi, kasbiy faoliyat obyekti, kasbiy faoliyat sohasi, bakalavriatning asosiy o'quv reja va o'quv dasturlari, profil, o'qib-o'rganish natijalari, tarmoqlar va sohalar, malaka talablari, bakalavriatning o'quv jarayoni, neft va gaz, geologiya, kon, ishga tushirish, burg'ulash, quduqni sinash, o'zlashtirish, qazib olish, rezervuar, neftebaza, magistral, avariya va asoratlar, mashina va mexanizmlari, mahsuldor qatlamning, quduqlarni tugallash, litologiya va tabiiy saqlagichlar, kon geologiyasi, kon gidrogeologiyasi, resurs, qatlam fizikasi, gidravlika, yig'ish, tayyorlash, mustaqil ta'lim, ishlab chiqarish, tashkiliy-boshqaruv faoliyati, malaka amaliyoti, bitiruv malakaviy ishi, davlat attestatsiyasi, o'quv fanlari bloki, oliy ta'lim muassasasi, ta'lim jarayoni, boshqaruv jarayoni, ishlab chiqarish, loyihalash, ilmiy tadqiqot jarayoni.

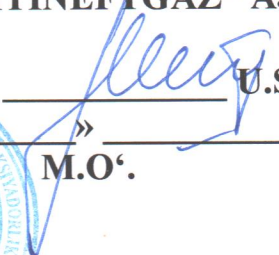
Ishlab chiquvchilar, kelishilgan asosiy turdosh oliy ta’lim muassasalari hamda kadrlar iste’molchilari

ISHLAB CHIQUILGAN:

Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti

Rektor  akademik. S.M. Turabdjano  
202\_ yil “ ”  
M.O’.

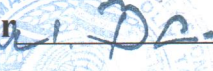
“O’ZLITINEFTGAZ” AJ

Boshqaruvi raisi  U.S. Nazarov  
202\_ yil « »  
M.O’.




KELISHILDI:

O‘zbekiston Respublikasi  
Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar  
vazirligi huzuridagi Oliy ta’limni  
rivojlantirish tadqiqotlari markazi

Direktor  M. Boltabayev  
202\_ yil “ ”  
M.O’.

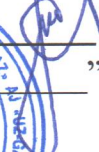


“Qarshi muhandislik iqtisodiyot  
instituti”

Rektor  O.S.H. Bozorov  
202\_ yil “ ”  
M.O’.




“Uz-Gaz Projects” MChJ

Direktor  A.S. Mustafayev  
202\_ yil “ ”  
M.O’.



“O’ZTRANSGAZ” AJ

Boshqaruvi raisi v.h.  A. Isakov  
202\_ yil “ ”  
M.O’.



**Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti**  
**60721100 – Neft va gaz ishi ta’lim yo’nalishi bo’yicha malaka talablari va o’quv**  
**rejasining ishlab chiquvchilar, turdosh oliy ta’lim muassasalari va asosiy kadrlar**  
**iste’molchilari o’rtasida**

**KELISHUV DALOLATNOMASI**

Toshkent sh.

“ ” \_\_\_\_\_ 2024 yil

Biz quyida imzo chekuvchilar – “O’ZLITINEFTGAZ” AJ Boshqaruvi raisi, prof. U.S. Nazarov, “Qarshi muhandislik iqtisodiyot instituti” rektori prof. O.SH. Bozorov, “O’ZTRANSGAZ” AJ Boshqaruv raisi v.b. A.Isakov, Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti rektori akademik S.M.Turabdjano**v** birgalikda ToshDTUda ishlab chiqilgan quyidagi bakalavriat ta’lim yo’nalishining malaka talablari va o’quv rejasini mazmuni bilan tanishib chiqib, kelishuv haqida ushbu dalolatnomani tuzdik:

60721100 – Neft va gaz ishi ta’lim yo’nalishi.

Malaka talablari hamda o’quv rejani ishlab chiqilishida O’zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 20 apreldagi “Oliy ta’lim tizimini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to’g’risida” PQ-2909-son, 2017 yil 27 iyuldagi “Oliy ma’lumotli mutaxassislar tayyorlash sifatini oshirishda iqtisodiyot sohalari va tarmoqlarining ishtirokini yanada kengaytirish chora-tadbirlari to’g’risida”gi PQ-3151-son, 2018 yil 5 iyundagi “Oliy ta’lim muassasalarida ta’lim sifatini oshirish va ularning mamlakatda amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlarda faol ishtirokini ta’minlash bo’yicha qo’shimcha chora-tadbirlar to’g’risida”gi PQ-3775-sonli, O’zR OTFIVning 2023 yil 9 iyundagi “Oliy ta’limning me’yoriy-uslubiy hujjatlarini ishlab chiqish jarayonini takomillashtirish to’g’risida”gi 259-sonli hamda O’zR OTFIVning 2024 yil 20 maydagi “O’z DSt 3557:2021 “Oliy ta’limning davlat ta’lim standarti. Oliy ta’lim yo’nalishlari va mutaxassisliklari klassifikatori” O’zbekiston Respublikasining Davlat standartiga o’zgartirish va qo’shimchalar kiritish to’g’risida”gi 168-sonli buyruqlari, oliy ta’lim sohasini tartibga soluvchi boshqa me’yoriy-huquqiy hujjatlar, shuningdek, xalqaro talablarga asoslangan.

Mazkur malaka talablari va o’quv rejalarining ishlab chiqilishida asosiy kadrlar iste’molchilari tomonidan qo’yilgan talablar ham inobatga olingan.

Ta’lim yo’nalishi bo’yicha malaka talablari o’quv reja va fan dasturlari hamda boshqa hujjatlarni yaratish uchun asos bo’lib hisoblanadi.

Ishlab chiqilgan malaka talablari va o’quv rejani o’rnatilgan tartibda tasdiqqa tavsiya etish mumkin.

“O’ZLITINEFTGAZ” AJ Boshqaruvi raisi, prof.  U.S. Nazarov

“Qarshi muhandislik iqtisodiyot instituti” rektori prof.  O.SH. Bozorov

“O’ZTRANSGAZ” AJ Boshqaruv raisi v.b.  A.Isakov

Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti rektori, akademik  S.M.Turabdjano**v**

**Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universitetida  
ishlab chiqilgan 60721100 – Neft va gaz ishi ta’lim yo’nalishi bo’yicha oliy  
ma’lumotli bakalavrlar tayyorlashning tayyorgarlik darajasi va zaruriy bilimlar  
mazmuniga qo’yiladigan talablar yangilangan malaka talablari va o’quv rejasiga  
TAQRIZ**

“Ta’lim to’g’risida”gi O‘zbekiston Respublikasi Qonunini ijro etish, ta’lim mazmunini tubdan isloh qilish, tayyorlanayotgan kadrlar sifatining respublikada amalga oshirilayotgan chuqur iqtisodiy va ijtimoiy islohotlar talablariga, shuningdek ta’lim, fan, texnika va texnologiyalar rivojlanishining ilg‘or jahon darajasiga muvofiqligini ta’minlash bevosita malaka talablarining mazmuniga bog‘liq.

60721100 – Neft va gaz ishi ta’lim yo’nalishining malaka talablari va o’quv rejasini O‘zbekiston Respublikasining “Ta’lim to’g’risida”, qonuni, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018 yil 5 iyundagi “Oliy ta’lim muassasalarida ta’lim sifatini oshirish va ularning mamlakatda amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlarda faol ishtirokini ta’minlash bo’yicha qo’shimcha chora-tadbirlar to’g’risida”gi PQ-3775-sonli, O‘zR OTFIVning 2023 yil 9 iyundagi “Oliy ta’limning me’yoriy-uslubiy hujjatlarini ishlab chiqish jarayonini takomillashtirish to’g’risida”gi 259-sonli hamda O‘zR OTFIVning 2024 yil 20 maydagi “O‘z DSt 3557:2021 “Oliy ta’limning davlat ta’lim standarti. Oliy ta’lim yo’nalishlari va mutaxassisliklari klassifikatori” O‘zbekiston Respublikasining Davlat standartiga o‘zgartirish va qo’shimchalar kiritish to’g’risida”gi 168-sonli buyruqlari, oliy ta’lim sohasini tartibga soluvchi boshqa normativ huquqiy hujjatlarga hamda xorij tajribalariga muvofiq ishlab chiqilgan.

Bakalavriat ta’lim yo’nalishi o’quv rejasini kredit-modul tizimi asosida shakllantirilgan va kasbiy kompetensiyalariga qo’yiladigan talablarga muvofiq, talabalar majburiy va tanlov fanlarini o‘zlashtirishi, amaliyotlarni o‘tishi va natijada kasbiy faoliyatida zarur bilim, ko‘nikma va malaka kompetensiyalarini egallashini ta’minlovchi mazmunda ishlab chiqilgan.

60721100 – Neft va gaz ishi ta’lim yo’nalishi bo’yicha tuzilgan yangilangan malaka talablari va o’quv rejasini xorij tajribasi asosida uyg‘unlashtirilgan, ta’lim oluvchilarda chuqur bilim, mustaqil fikrlash, yuksak kasb-kop malakasi shakllanishini ta’minlashga alohida e’tibor qaratilgan, bakalavrlarning fanlarni o‘zlashtirish jarayonida tajriba, ko‘nikmalar hamda tasavvurga ega bo‘lish, qo’yilgan talablarni bilishi va ulardan samarali foydalana olish kabilar to’g’ri ko‘rsatilgan. Malaka talablari va o’quv rejasida fan va texnika oldida turgan dolzarb muammolarni o‘rganish va ularni ijobiy yechimini izlab topishda zamonaviy uslub va texnologiyalarga, seminar mashg‘ulotlariga, mustaqil bilim olish hamda olingan ma’lumotlarni tahlil qilishga keng o‘rin berilgan.

Malaka talablarini ishlab chiqishda ta’limni demokratlashtirish, insonparvarlashtirish, globallashtirish sharoitida o‘ziga xoslikni saqlash va jahon ta’lim makoniga integrallashtirish tamoyillariga amal qilingan. Malaka talablaridagi bloklar bo’yicha fanlar tarkibi, ularning o‘zaro nisbatlari bitiruvchilarning tanlagan

mutaxassisligi bo’yicha olgan nazariy bilimlarini amaliyotda qo’llay olish ko’nikmasini kuchaytirish nuqtai nazaridan qayta ko’rib chiqilgan. Fanlar uchun belgilangan vaqt budjetining nazariy, amaliy, tajriba, mustaqil ishlar uchun taqsimoti bitiruvchining nazariy bilimlarini mustahkamlash va ularni amaliyotda muvaffaqiyat bilan qo’llash ko’nikmasini shakllantirishga qaratilgan.

Malaka talablari va o’quv rejasini ishlab chiqishda turdosh oliy ta’lim muassasalaining talab va takliflari inobatga olingan.

Xulosa qilib aytganda, 60721100 – Neft va gaz ishi ta’lim yo’nalishi bo’yicha bakalavrlar tayyorlash uchun tuzilgan yangilangan malaka talablari va o’quv rejasi oliy ta’lim o’quv jarayonini jahon andozalari darajasiga yetkazishga yo’naltirilgan bo’lib, har tomonlama yetuk mutaxassislar tayyorlashga oid masalalarni o’z ichiga olgan va sifatli tuzilgan, O’zbekiston Respublikasi davlat standartlash tizimi qoidalari talablarini qoniqtiradi hamda uni tasdiqlashni taklif qilaman.

“Qarshi muhandislik iqtisodiyot instituti”  
rektori professor.



O.SH. Bozorov